

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló”, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányboltoknál.

A szabadtanítás kongresszusából.

(Dr. M.) Forróhangulatu, eleven, színes „képek” vonulnak fel emlékezetemben, ha erre a kongresszusra gondolok. Látom a demokraták brutális fegyelemmel dolgozó táborát. Látom Piklert, ezt a szellemes és gondolkodó, végtelenül hiú és kedélytelen zsidó professzort, aki, valahányszor beszélt, mindig a cirkuszi kisdobálókat juttatta eszembe: Ő is késekkel dobálózott, de elvtársi fegyelmességében annyira, vi-gyázott a dobás irányára, hogy legfeljebb csak az sikerült, — sebet nem tudott ejteni. Kései különben is bosszantóan életlenek. Látom Jászit, az angol allűrökkel dolgozó szónokot, Jöcsákot, a bikanyakut, Nyiszort, a csapszéki demagógot, Klárikot, a kaptafátlan cipészt; — látom Beóthyt, a foghíjas oroszánt, látom a feminista-nők szabadcsapatát. Látok egy csomó kedvetlen közönyös, azután lázasan forrongó embert; fehér és piros szegfűk, fehér és piros női kalapok, lázasan kipirult arcok, padotszag-gató tömbölés, vad ordítás, fenyegető öklök, kétségbeesett elnök tarkifák: a tulontul vegyes képet és megcsap a gyűlések lelkesedéstől, gyűlölettől izzó levegője, amelyben birközva, hadakozva kavargtak két világ-

nézetnek iszonyu erővel előcsattanó vezér-gondolatai.

Egyébként, már a kongresszus első napján komikus látvány volt a kongresszusi ós-liberális vezetőség rögtönös átalakulása. Az alakuló nagygyűlésen még teljes felszereléssel, mellveregető öntudattal léptek fel Beóthyék, derék, jó-kalvinista öntudattal, virágzó antikatholicizmussal. Azonban — o jerum, qua mutatio rerum! már másnap belátták; hogy az ő hivatalos tudományuk, hazafiás lobogásuk nem ér egy igazalmas kiáltást a radikális demok-rata eszmék ellenében. A kultuszminisz-teren esett sérelem is égette a lelküket; így történt, hogy kétségbeesetten kapaszkodtak a csuhába, most az egyszer nem azért, hogy lehuzzák a katolikus papokról, hanem, hogy azok győzelmesnek ígérkező hadjárata nekik is fedezetük legyen.

A keresztény szociális hadjárat pedig valóban győzelmes volt. Mikor Prohászka püspök belépett a terembe és szerényen helyet foglalt a közönség sorában, csön-des meglepetés morajlott, amelyet hamar taps és hangos öröm váltott föl. Igaz, hogy az előlegezett taps jórészt önzésből eredt: tudták, hogy bizonyosan hallanak majd valami szépet a katolikus vezérszónoktól.

Nem is csalatkoztak. Prohászka püspök három beszédet mondott; egyet a népkönyvtárak tárgyalásánál, egyet a bölcséleti szakosztályban, egyet a nyilvános nagygyűlésen. Az első a verekedésig felhevült demokratákat fegyvezte le, a másik kettő pedig minden párt orkán-szerű tetszésvihara között azt mutatta meg, hogy Pikler egyetemi tanár egész tudománya olyan mesterségesen nagyra lefújti holyag, amelyen a logika pengéjével csak ici-pici kis vágást kell ejteni, hogy nagy szusz-szanással üres ronggyá rogygjanjon össze. Öszinte hálával tartozik a magyar katholicizmus ömeltőségének a részvétel eszmé-jéért és annak gyakorlati megvalósításáért — akármit mond is egyik-másik csalhatatlan budapesti Cato, akik sokkal okosabban teszik vala, ha a kongresszusra elmennek, mint hogy ide haza post festá a történekről olyan hangon elmélkednek, amelyen sokkal több erőltetett káröröm érzik, mint objektív igazságosság.

Deris jelenetek és alakok sem hiányoztak.

A kongresszus legidegebb tagja kétségkívül dr. Waldapfel János tanár volt. Mindjárt az első alkalommal szükségesnek tartotta kijelenteni, hogy ő zsidó és az is marad. A közönség minden megdöbbenés

A szegény öreg varnyu.

— A Fejérmegyei Napló tárcája. —

Gyermekkori emlékeim közül egyik legkedve-sebb alak: a bugaci jáger. Derék, becsületes sújtásos-vitézkötéses magyar, akárcsak Mokány Berci. A régi képes Családi Lapoknak volt állandó alakja s Arizónába illő vadászkalandokat tudott elmesélni a gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt. A vadászszendély akkor már kitört belőlem: s legelső dolgom volt — ha megérkezett a Képes Családi Lapok — hogy elolvassam, micsoda huucutságokat ánzog megint a bugaci jáger. Hittem is minden szavát — akkor: Még a nyul-tizenhatosát is lehetséges-nek találtam. Keletkezett pedig ez a nyul-tizenhatos a következőképpen: Téli időben, kemény hidegben fogadott a bugaci jáger a nappal, hogy tizenhatos nyulfogaton jön haza a vadászatról. És a fogadást meg is nyerte. Egy holdvilágos este elindult Káro kutyájával az erdőszélre, ott a hóba beletűzött tizenhat papirstaniclit, melyek belül be voltak enyvezve. A staniclik mellé égő gyertyákat dugott s várta az eredményt. Nem-sokára jöttek a nyulak, mindegyik kíváncsi lévén mi van a staniclikban s valószínűleg elemőzsiát sejtven bennök, beledugták fejüket s aztán a ráragadt staniclikkel össze-vissza kezdtek futkozni. A bugaci jáger ekor összefogdosta őket, — kis számkója elé fogta s vigan behajtott a tizenhatos fogattal a plebánia udvarára.

Hát ilyen bugaci jáger-féle alak lett belőlem ez öszön. Azzal a kemény és szigorú elhatáro-zással indultam haza Zempléne, hogy hiúz lövök. A medvék, vadkanok nyilván örülhettek

ennek a speciális elhatározásnak, a hiúzok el-lenben kongresszust tarthattak a védelmi eszkö-zők megbeszélése tárgyában. Annál inkább érthető lehetett aggodalmunk, mert egy püspökség sorsa függött attól, hogy lövök-e egy hiúz, vagy nem. Kontraktust kötöttünk ugyanis egy kanonok-kal, mely szerinti, ha lövök ez öszön hiúz, a ka-nonok püspök lesz s viszont, ha ő püspök lesz, nekem okvetlen le kell terítenem egy hiúz. A szer-ződés tehát kölcsönös volt és kötelező.

Ezzel az elhatározással indultam tehát haza, ősi rengetegekbe. A nagy Sors azonban kereszt-tülhuzta minden számításomat. Amint a végállo-másnál kiszálók, egy ismeretlen alak borul a nyakamba s akar megfojtani csókjával.

— Szervusz öregem! Isten hozott, igazán örülök, hogy megérkezett!

— Szervusz! Igazán szép töled! De neki gömbölyödtél!

Fogalmam sem volt, hogy kicsoda az alak, de rögtön a helyzet magaslátára emelkedtem. Az illető nyilván várt valakit, akit rég nem látott s bennem vélte felfedezni a várt vendéget. A té-vedés tehát nyilvánvaló volt. Most csak arról volt szó, hogyan tisztazzuk a helyzetet. Határo-zott hangon szólaltam meg:

— Tehát a Moskovicsba megyünk.

— Igen a Moskovicsba — válaszolt ő fé-lénken.

— Ugy áll a dolog ugyanis, hogy nekem át kell öltözködnöm a hosszú ut után s meglá-togatni egypár ismerősömet!

Az idegen — aki odvatu ferencjózsef-ka-bátban és cilinderben, továbbá sárga cipőben fe-szelgett mellettem — helyeselte: a tervet. Ko-csiba ültünk s behajtottunk a Moskovics-nagy-vendéglőbe. Állott pedig ez a hotel egy sötét-s-

ből, egy füstös étkező tereméből, egy kocsiszin-ből és két-három vendégszobából. Utközben az idegen nagyon dicsérte a lovat s a menyasszo-nyát. Vért izzadtam, de mindenre igen szép helyeslő választ adtam. Megtehett volna ugyan, hogy azonnal felvilágosítom az idegent a téve-désről, de ezt saját reputációm érdekében nem tehettem — mert hátha mégis ismerem én ezt az embert. És hátha mégis engem várt az állomáson.

A sorsra biztam tehát a következőket. Amint a vendéglő udvarára értünk, embe-rem harsányan kiáltott be az étkezőben lézengő vendéglősnének:

— Az első szobát Pileczky Danyi nagysá-gos urnak!

— Teremtette! — gondolom magamban — hát itt még sincs tévedés. Ez az ember tény-leg engem várt. Még pedig valami ünnepélyes alkalomból.

Mig a szobát nyitották ki s cipelték be kofferomat, diszkretnen félrehívtam Moskovicsné-t.

— Kicsoda az ez ember? — kérdém gya-nakvólag.

Moskovicsné nem értette a helyzetet s értel-metlenül nézett rám.

— No hát a nagyságos urnak a sógora...

— Azaz, hogy az öccse — vagy a barátja.

— Soha életemben nem láttam. Hogy hívják?

— Hogy hívják? Hát a polyánkai jegyző.

Hogy is hívják...?

Tovább nem folytathatta. Az ajtóban meg-jelent Meffisztó ő felsége, Miklós bátyám s kajá-nul mosolygott felém. Most már tisztában volt-am, hogy is áll a bonyodalmas ügynek a háta-mögött.

Dühösen rontottam neki, de ő megelőzött.

Mai lapunk 4 oldal.

nélkül hallgatta ezt a súlyos enunciaciót, annál viharosabb volt a derűtlenség, amikor észrevették, hogy dr. Waldapfel csak elméletben tántoríthatatlan hőse nézeteinek, a gyakorlatban meglehetősen változásokat mutat. Ez a jó ur ugyanis első nap jelvény nélkül volt. A második napon föltette a keresztény-szociálisok fehér székfűjét. A harmadikon fehér helyett piros virágot viselt. Negyedik nap egyesítette a pirosat a fehérrel; — végre vasárnap piros és fehér szegfűvel; továbbá a Széchenyi-szövetség jelvényével, azonkívül a rendezői kék-sárga szalaggal dekorálva jelent meg.

Különbözik az alkalomból, hogy dr. Waldapfel egyetemi magántanárá kinevezetett, a következő kis apróságot adják szájról-szájra. Kérdi valaki az egyik budapesti egyetemi tanártól:

- Nyilvános tanár dr. Waldapfel ur?
- Nem!
- Rendkívüli tanár?
- Nem!
- Per amorem Dei! hát akkor mi-csoda?
- Magánkülvüli tanár! (Folytatjuk!)

Szövetkezetek szövetsége.

Hirt adtunk róla, hogy a szövetségi eszme lelkes barátai szövetségre szólították fel a Fejérmegye területén levő szövetkezeteket a szövetsézés áldásainak hathatósabb művelésére. Az alakuló gyűlés hétfőn volt, melyre azonban csak 7 szövetkezet küldött képviselőt. A tisztikar megválasztása után Rácz Endre a csákvári szövetkezet elnöke azonnal rá is mutatott a kezdet nehézségeire s arra kérte az elnökséget, hogy az eszmét miniszélesebb körökben prapagálja. Talán nem is hatott el mindenhova a felszólítás, azért még egyszer újból és hathatósabban ragadjon meg minden rendelkezésére álló eszközt a siker biztosítása érdekében.

Ugyanez értelemben szólalt fel Széchenyi

— Csend. Ez az ember Balyiga János, volt osztálytársad s jelenleg a falunkban tanító. Most esküszik és te vagy a násznagyi!

— Káromkodni akartam, — de nem lehetett, mert Balyiga János barátunk belépett s jelentette, hogy minden rendben van.

Hát az ő részéről rendben lehetett minden, de az én részemről nem volt rendben semmi. Mindazonáltal átvetettem magamat a sorsnak, s estére már ott szürcsöltem elégűlten a teát a nagybátyám jó meleg szobájában.

Igy kerültem én, ama magasabb Sors rendelkezése folytán — (melyet ezuttal Miklós bátyám furlangja irányított) — Sárosba.

De hát nekem hiuzt kellett lőnöm minden áron. Kérem a bátyámat.

— Van-e hiuz?

— Van-e? Minden bokorban egy!

Ezt már igazán nem hittem volna el még a bugaci jágernek sem. Mégis megpróbálom, — tűnődök magamban — hátha átsétál ebbe a borókafenyős országba is egy példány. Elmegyek a kerülőhöz, hogy kölcsönözsek tőle puskát. (A bátyámnak csak botpuskája van s a zsidó korcsmároson meg a kerülőn kívül több kaputos ember nincs a faluban.) Bejelentem, hogy orvadász óhajtok lenni s szerszámot kérek hozzá. Adott is a kerülő egy rozsoás flintát. Egycsövű volt, mázsányi súly s kődarabokkal is meg lehetett volna tölteni. Bizonyára az öregapja hagyatékából maradt rá!

— No, — mondom, — ezzel várat is lehet ostromolni. Ez egészen olyan, mint a mármarosi „róbsúc“-öknek a mardálya.

— Hát ez milyen? — kérdi a kerülő.

Viktor gróf főispán is azt ajánlotta, hogy ha áldozatokba kerül is a szövetkezetek összetoborzása, ne riadjunk vissza, mert különben az áldozatkészégünkre és gondjainkra egyaránt érdemes terv dugába dől. Egyszersmind kifejtette lelkes előadásban, hogy a szövetkezés gondolatát emeljük érvényre minden vonalon, mert különben sok erőforrást hagyunk pamlagon, melyet igazán értékes és időszerű munka szolgálatába hajthatnák. Jelenleg különösen időszerű volna tejszövetkezetek felállítása. A tej ára rohamosan szökik fel, belőle ügyes kezeléssel sok hasznót lehetne húzni. A falusi ember nem tudja értékesíteni ára szerint a tejet, ha csak szövetkezébe ne áll s nagyobb mennyiségben városba nem hordalja. A tejszövetség létesítése áldozatba is alig kerül, állítsuk hát fel és mentjük a pusztulásnak indult falut.

Koller Pál a szövetség alelnöke, a jótékony feladatok végzésére létesült szövetségnek szintén pártfogolása mellett szólít igen figyelemre méltó, megkapó hangú beszédben. Mindig ugyanazokat az arcokat látjuk, ha a közjó emeléséről, közkincesk szerzéséről van szó és ezek a lelkes, áldozatkész emberek kevesen vannak. De mindenütt ott vannak, ahol mentő munkát végezni, dolgozni kell az embertársakért, a haza javaiért fáradó munkában. Azért, bár fáj látnunk, hogy a munkátalanok árva elhagyatottságukban tekintetre sem méltatják a dolgozókat, ne féljünk. Vigasztal a tudat, hogy mi azok helyett is készek vagyunk dolgozni. Azt az őr, melyet azok kötelesség mulasztása vág, töltjük be mi, hogy a haladás szekere, mely a közbajnokat hordja az elhagyatott és elhanyagolt néprétegekhez is, a helyes vágányokon haladjhasson. Mindegyikünk legyen ez eszmének apostola. Szükség van erre elodázhatatlanul, mert hisz szemünk előtt folyik le a szociáldemokrácia garázdálkodó agitációja. Elveszítjük a tért, a mezőt, melybe aztán termékeny magvat nem vethetünk. A lelkeseknek és dologra készeknek, nincs hát vesztegetni való idejük.

Lelkes éljenzés zárta be az igaz szívből jövő igaz szavakat. Még **Manndorf Géza** báró, a szövetség szellemes elnöke szólott az indítvá-

— Olyan, — mondok — hogy ha lő belőle az ember, a csöve is utána szalad a golyónak. Mivelhogy a kőcmadzag nem igen erős drótozószer.

Ilyenképpen elintézvén a dolgot, nekimul-tam nagyítottam a Magurának nevezett dombtetőre. Nevezetes hegy — mondják — mert te-lejéről négy falut lehet látni. Sőt az ötödik falu-nak a határából is három lánc földet. Ez már igazán nevezetes hegy lehet — gondolom ma-gamban — s indulok nagyítottokban.

Azaz hogy csak indultam volna titokban. A bátyám gyerekei mind utánam indultak s egyéb dolguk nem volt, minthogy rázzak nekik vadkörtét, szedjek mogyorót s minden bokornál megkérdezték, nincsenek-e mögötte olajtve japánok. Ugy látszik, nagy volt bennük a bátorság és bizalom a japánok iránt.

Miután sikerült a gyerekeknek gyomrárt egy pár vadkörtével és vadalmával elrontanom, hazas-zárguldtok, én pedig beléptem az erdőbe. Azaz dehogya is volt az erdő. Olyasvalami volt az, mint a bölény oldala, mikor tavasszal vedlik. Folt mellett folt. Itt egy csomó égerfa, amott egy vonal égerfa és mogyoró, majd kis nyirfacsoport, aztán gyalog- és borókafenyő. Bükkes is akadt itt-ott. Közbe pedig cserjés, giz gazos tisztás rét, legelő, sőt még szántó is. Ebben az „erdő“-ben legfőjebb nyulat lehet kiugratni a bokorból.

Egy kis erdőn hatoltam még keresztül s fent voltam a hegytetőn a látvány valóban szép volt. Három kis völgyből három kis falu látképe tá-rult előm. Sőt még áhitat is fogott el. Az egyik kis falu háromtornyos temploma felől kellemes, lágy hangokat hozott a szellő. Harang adta a

nyok között. Mindenesetre, teljes szívvel rajta lesz, hogy az eszmének híveket toborozzon. Minden szövetkezetnek fognak küldeni alapszabály tervezetet, melynek átannulmányozása után lehetetlen, hogy kedvet ne találjon a szövetség-hez való csatlakozáshoz. Vázolta aztán a szövetség célját, eszközeit. Rajta lesz, hogy minél több szövetkezet létesüljön s hordja szét az összetartozandóságot, a közmunka áldásait. Állítsa meg azt a lavinát, mely lábunk alól ragadja el a megélhetés talaját. Rajta lesz továbbá, hogy gazdakörök létesüljenek a szövetkezetekkel kapcsolatosan. A gazdakörök utbaigazitással és felvilágosítással szolgálhatnak sok életrevaló, érdemes gondolat kiviteléhez.

A gyűlés lelkes hangulatban oszlott szét.

UJDONSÁGOK.

Időjelzés: enyhe, északon, keleten elvélve csapadék.

— **Személyi hír.** Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök ma d. e. visszaérkezett székvárosába. A főpásztor vasárnap d. u. Bicskén fel fogja szentelni a megújított templomot.

— **Közigazgatás a vármegyén.** Élénk, meglehetősen eseményteljes volt a tegnapi közigazgatási bizottsági ülés, melyet 10 órakor nyitott meg az elnök Széchenyi Viktor gróf főispán. Az alispáni jelentést Balassa Sándor főjegyző olvasta fel. Semmi különösöt nem tartalmazott. A Szent György kórház elmebetegének száma 27-ről 24-re olvadt le, de még ez a szám is sok a szűk elmebeteg osztályból.

Cece község nagy távolságra szétszört pusztái a rendetlen postajárás miatt panaszt nyújtottak be. A bizottság úgy határozott, hogy a pusztabirónak kötelessége gondoskodni a postaküldemények rendes szállításáról.

Az árvaszéknél 266 ügydarab fordult meg. 91466 korona kölcsönt adott ki.

A főorvos jelentése következtetett volna, azonban ő a sárbogárdi járási orvos, Östereich dr. már több ízben is tapasztalt hanyagult végzett jelentése miatt reterálni nem tudott. A bizottság először az orvos megbüntetésére bírságolást ajánlott, de többek hozzászólása után elhatározta,

hangot, de nem volt az se kongás, se zugás, — inkább csak a kis fatemplom arányainak megfelelő csilingelés. Nem a férfit, hanem a gyermeket ébresztik fel az emberben ezek a kis falusi csengtyűk...

Körülnéztem a tájékon s cél nélkül — mint aki jól végezte a dolgát — ereszkedtem lefelé a hegy másik oldalán, ahol mégis van valami erdő-féle. Gondolataimba mélyedtem. Nem messzire az erdőtől furulyaszó s gyermekhang tít meg a fületem. Sárosi tód gyerekek legeltek birkáikat s kecskéiket. Mindig szerettem hallgatni ezeket a nótákat, de most dühös vagyok. És amint megyek a gyaloguton, egy öreg, kopott vetési varju örkösen előttem lábatlantokodik. Krárog, rikoltoz s mire hozzáérek, felugrik, meglíbbenti széles szárnyait s elrepül. De száz lépésnyire már megint leszáll s kajánul rám pislantva nagyot krárog s tova-repül. Mintha azt kérdeznék gunnyal:

— Mít lőtél, híres vadász? Mi van a tarisznyádban? Hol a hiuz?

Elfogy a türelmem. A legközelebbi stációnál újból mosolyog az öreg, kopott varju. Krárog is, a szárnyát is líbbenti. De fel már nem repül. A rozsdás flinta hű maradt régi hirnevéhez. Nagyot dördült és a varju lebukott az ut közepére. Öreg volt már nagyon, talán száz esztendő is. És mintha maga kereste volna a halált...

Senki sem örült neki. Még a gyerekek sem. Csak a bagós cigány, aki nagyon megdicsérte másnap, mivelhogy — mint mondá — nagyon jó husa volt neki.

Szegény öreg varju!

Petrássevich Géza.

hogy az ügy lebonyolítását az alispánra bizza. A főorvos csak azt említtette meg, hogy a tifusz több helyütt irványszerűleg fellépett. Intézkedett, hogy a terjedése elé gátat vessenek. A Szent György kórház betegeinek száma 245 volt. Ebből gyógyultak távozott 114. Meghalt 7.

Az állatorvos kedvezőtlennek mondta az állategészségügyet. Sertésvész, sertésorbán, vesztesség lépett fel több helyütt.

Schlammadinger Jenő dr. főügyész kérdést intézett a bizottsághoz, törvényszerű eljárásnak itéli-e, hogy az egyházi adók végrehajtása érdekében beadott felelőbeszédet a bizottság intézi el. Kenessey Gyula és V. Véghe István hozzászólása után, kik azt vitatták, hogy bármiféle adók végrehajtása ügyében joggal intéz el felelőbeszédet a bizottság, kimondták, hogy a főügyész ne aggodalmaskodjék az adók behajtásának törvényszerűségén.

Turján József pénzügyigazgató válaszolt a múlt bizottsági ülésen a fogyasztási adók megváltásának módjáról érkezett interpellációra. Azt vitatta, hogy a községnek elönnyös megváltani a fogyasztási adókat s a pénzügyigazgatóság is jogosan sarkalta a községeket a fogyasztási adók megváltására. A megváltás a község vagyoni viszonyainak arányos, sőt a pénzügyigazgatóság engedelmények megadásában elmege a végsőkéig. Bárbe adás a legkritikábil esetben forog fenn, csak akkor, ha az egyezséget a megváltásra vonatkozólag nem sikerült megkötöni.

Itt a bizottság a jegyzőkönyvbe becsusztott tévedést igazította helyre. Az interpellálók azt hangoztatták csak, hogy a fogyasztási adók megváltása igazodjék a múlt években előállott rendkívüli körülményekhez. 2. választás és 2. sorozás volt s ezáltal ingadozás állott elő a fogyasztási adókban. A választ tudomásul vette a bizottság.

A pénzügyigazgató rendes havi jelentése: 4.980.460 k. Erre befizetett adó 44.464 k.

A sárbogárdi vasut vonalon Bándpusztán megállóhely létesült. A bizottság „Belső-Bánd” elnevezést javasolt a megállóhely számára.

A tanfelügyelő az állami iskolákban előállított személyváltozásokat terjesztette be. Majd egy konkrét eset kapcsán a bizottság elé bocsátotta annak a kérdésnek elintézését, hogy az iskolától távol fekvő puszták birtokosai kötelesek-e kocsin küldeni a pusztá tanköteleseit?

A bizottság az iskolába való küldetést kötelezőnek mondotta ki, annál is inkább, mert az új iskolatörvények is így rendelkeznek.

Abán magánjellegű izraelita iskola létesítésére megadták az engedélyt.

A bizottsági ülést Koller Pál közigazgatási előadó jelentése zárta be. Megemlítette, hogy az új családtörvény nov. 1-én lép életbe.

— **Uj tanító.** Csalai Kégl György nagybirtokos a csalai népiszkola tanítójává Csucs Janka tanítónót nevezte ki.

— **Közigazgatás a városnál.** A ma délelőtti lefolyt közigazgatási bizottsági ülést 10 órákor nyitotta meg az elnöki Széchenyi Viktor gróf főispán.

A rendőri jelentés tudomás vétele után, mely elszámolt a múlt hóban észlelt gyér és gyenge szociális mozgalmakról is, a dögter már sokszorosan meg hánytvetett ügye került a felszínre.

A polgármester beszámolt a helyszíni szemléről, melynek eredményeképpen azt mondja, hogy a dögter megmaradhat azon a helyen, a melyen ősidőktől fogva állott. Ki kell bővíteni s az állatokat mélyen elásatni, s megszűnnék a mizériák. Az, hogy északra fekszik a várostól, nem kifogás, tapasztalása szerint a déli és keleti szelek inkább háborgatják a várost. Különbben a gordíusi csomót újabb intézkedések fogják elvágni. Gépeket szerzünk, melyek hivatva lesznek az állat minden részét feldolgozni. A fertőzött dögtestek pedig elhamvadnak.

A főállatorvos pedig ehhez még azt javasolta, hogy a Kecskeméti-utat, mely a dögtemető mellett visz el, le kell zárni. A bizottság ez értelemben határozott.

Bierbauer dr. főorvos jelentését más alkalommal hoztuk. Jelentésével kapcsolatban említett tett az újabb tifuszjárványról. A csendőri lakta-

nyában 6 legény fekszik tifuszgyanus betegségben ezidőszerint. A kutat megvizsgálták s a vizsgálat eredményeképpen szépen lezárt a rendőrség. Legfeljebb csak tüzoltói célokra használható.

A bizottság ellenzte a kútnak báéminemű célra való használatát; s betömését javasolta.

Beérkezett Molnár dr. kerületi orvos jelentése, melyben azt kifogásolja, hogy a szőlőhegyről talicskán tologatják a megholt gyerekeket a városba. A jelentés kiadatik a rendőrségnek.

Turján József pénzügyigazgató jelentése szerint a kincstári követelés: 2047358 18. kor. Befizetett adó: 1652548 81 k. Hátralék: 394809 k. 37 f. Házadamentesség 88, fizetshasznált 1 esetben történt.

Schaller Flóris tanfelügyelő bejelentette, hogy az új helyelmi szabályrendeletet leküldte a miniszter. Djebala György köz: előadó jelentéséből kitűnt, hogy ezidén ugyan kevesebb volt az elvetett föld, de értékesebb és jobban fizetett termést hozott.

Az ülés 11 órákor ért véget.

— **Halólozás.** Szabó Andrásné szül. Cseh Terézia ma éjjel 1 órákor pár órai szenvedés után elhunyt. Temetése holnap délután lesz a József-utca 16. sz. gyászházban.

— **Leirat** jött a földmívelésügyi minisztertől, mely különös figyelmébe ajánlja a polgármesternek a bor hamisítás ellenőrzését, ugyiszintén elvárja a polgármester intézkedését az első foku iparhatóságnál az iránt, hogy a manipulálónál kellő szigorral tartsa feken és büntesse meg.

— **Tanoncotthon.** Ezeknek a szegény, elhagyott, sok szeretetet, az édesanyai gondot nélkülözök fiúknak is akadt gyámoltójuk. A tanoncotthon eszméje — vagyis a lélekmentés gondolata az iparos ifjuság körében — nem új gondolat. Sok helyen meg van már. Nálunk az eszme magvát rég elvetették már, sőt már az első gyümölcsöket is látjuk. Pausch Ráfáel, ez a nagy-szívű, fáradhatlan, egész ember, a kinek tevékenységét nem lehet eléggé dicsérni, fölkarolta az eszmét s szíve egész melegevel törekszik az elhagyott szegény fiúk ügyét magáévá tenni. Vasárnap délután, a mikor a legtöbb inasgyerek szabadságot kap, a tanoncotthonban. okos, nemes, nevelő, jellemfejlesztő dolgokkal foglalkoznak. Tehát a szabadság nem romlásukra, hanem javukra válik. A vasárnap délutánján egy órában előadást hallgatnak, egy óráig vidáman szórakoztató olvasmánnyal foglalkoznak, azután valamiféle játék, lapdázás, társas szórakozás stb. kezdődik. Természetes, hogy itt is a helyiség kérdése okoz gondot. A jelenlegi helyiség, az ipariszkola egyik termé természetesen valóságos kigynyolása annak a gondolatnak, hogy oda valakit édesgetni lehessen. Alacsony, bolthajtásos, szűk, ennél fogva fűlledt levegőjű — majdnem hogy azt kell mondanunk: börtönhelyiség. A célnak természetesen nem felelhet meg. A remény azonban él, hogy másként is lesz. Ilyen nagy célok, ilyen magasztos eszmék nem maradhatnak homályban, azoknak levegő, világosság, élet kell. S meg fogják kapni, mert kinövik magukat. Olyan lelkes ember mellett, mint a milyen Pausch Ráfáel, ez az eszme rövid idő alatt megéri. Egyelőre csak ennyit!

— **A közműhely.** A rohanó idő szelleme egyik eszmét a másik után veti felszínre. A koalíciós kormány egyik legmagasztosabb program-pontját az iparpártolás képezi. Kiemelni ezt a hamupipóket a kukából, a hóna alá nyulni és erőre kapni. Ez a cél s erre fel kell használni minden becsületet eszköz. Iparosaink váltig kérik, hogy üzemük gyorsításra motorok szűkségese s minthogy ezt a maguk erejéből felállítani nem képesek, az iparpártoló kormány segítségét kéri. Csakhogy ezzel egy újabb sérelmre van kilitás. A kormány nem támogathat minden iparost külön a gépek beszerzésével. Ezen az alapon született meg a közműhelyek eszméje. Vagyis, hogy a kormány jelentős összeggel segíti az olyan műhelyek felállítását, a hol a különböző szakmák használatára 10—20 motort szerelnek fel. Városunkban szintén vajudik már az eszme. Megpendítője Rauscher Béla főfelügyelő városi biz. tag, a ki annyi nagy gondolatot segít

gazdag tapasztalataival a megvalósulás felé. A terveket is elkészítették már. E szerint egy hatalmas terület kapnának a famunkáival, egyet a vas munkáival s egy kisebbet a bőrmunkáival foglalkozó iparosok, mindegyikben megfelelő számú gép állana rendelkezésre. A gépeket nagy részét az állam adná s a használók valami minimális összeget fizetnének az igénybevételeért. Az építkezés körülbelül 100 ezer koronát venne igénybe. Ennek nagy részét maga az állam adná. Győr városának pl. 50 ezer koronán felül adott s ha e mellett sikerül még évi támogatást is kieszközölni (ez a kieszközlés természetesen, mint annyi más, városunk országgyűlési képviselőjére, Saára Gyula dr. vár) akkor az intézmény jövője biztosítva van.

Hogy hol állítsák fel a közműhelyt, erre a kérdésre egyetlenegy felelet lehet csak: a belvárosban, illetőleg annak közvetlen-közélemben. Nem járhatunk úgy, mint Arad városá járt, hogy fölállították a közműhelyt a forgalmi ponton kívül eső helyen s az iparosok nem veszik igénybe a távolság miatt. Tervebe volt véve, hogy az építendő új ipariszkola alsó közlemben fogják az új műhelyt felállítani. Nagyon szép és kedves gondolat lenne, ha nem volna egy nagy akadály az, hogy a gépek oly nagy zajt ütnek, hogy az iskolai tanítást lehetetlenné tennék. Tíz-hus gép berregése, dühörgése, zakatolása — mi is azt hisszük — tönkre tenné a nyugodt tanítást. Egyébként e felett az a külön bizottság fog határozni, a melyet az ipariskolai bizottság hétfőn ezen ügy részletes megbeszélésére kiküldött. Mi reméljük, hogy az iparosok a maguk részéről mindent el fognak követni az ügy sikeréért, s annyian fognak jelentkezni a gépek igénybevétele, hogy a közműhely felállításának az ó részszűkről akadály nem lesz. A modern haladás szükségessége ezen a téren első sorban nekik kell megértenük.

— **A Szekesfehérvári Kerékpár Egyesület** f. hó 9-én este 8 fél kilenc órákor helyiségében (Othon-kávéház) rendkívüli közgyűlést tart, melynek igen fontos tárgya lesz.

— **A közös konyha.** A postával a következő levelet kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A Fejérmegyei Napló legutolsó számában mondhatom restelkedve olvastam egy fiatalember véleményét a közös konyha ellen. De — gondolom — ha olvasták az asszonyok, főleg a mamák, még jobban restelhetik, mert bizony nagyon igaz van a cikkirő urnak! Mert az a közös konyha nem lenne megint más, mint kenyélem. Takarékoságról szó sincs, ha az asszonyok azt akarják férjikkel elhitetni, hogy a cselédmizéria oly nagy, hogy lehetetlen már kibújni, úgy azt mi régi gazdasszonyok csak nevetni tudjuk. Azt mi még ma sem érezzük; sem nem tapasztaljuk. Hogy cselédhiány van, az tény, de nem olyan arányban, hogy beosztva a munkát ne tudnánk boldogulni.

En pld. már pld. 35 éves asszony vagyok s nem volt még több 10 vagy 15 cselédemnél, azok is többnyire férjhezmentek tőlem, még ma is szívesen felkeresnek s tanácsot kérnek. De én még ma is csak úgy fogadom fel a cselédet, ha erkölcsös, egészséges és csinos, illetve takaros, hogy tud-e főzni, azt nem kérdelem, mert megantonom. Hogy vallásos-e, arra is én szoktatom, akármilyen vallású legyen is én úgy alkalmazkodom és figyelmeztetem vallási kötelességére. Családtagnak tekintem, bánatát méltánylom, mert bizony önkök is van néha. Ha a házi dolog összetörődik, vele együtt dolgozom. Bár minden asszony így tenne, tessék elhinni, nem lenne cselédmizéria meg tudom is én mi. Sőt a leányainkat is úgy lehet jól férjhez adni, ha a mamák outhol jó példával járnak elől. Nem volna szükség arra, hogy a férfiak kenyérkereső pályájukat nélkül kell talerakni s azok akárhányszor kénytelenek kisebb, épen nem nekik való hivatallal megelégedni, mert a nők az ő fufangjukkal megelőzik a férfiakat (hogy ne mondjam protekciójukkal).

Elég az hozzá, hármít írjanak a lapok elene, vagy minlette, hogy közös konyha legyen, úgy azt minden jó gazdasszony csak ellenezni fogja. Mert takarékoságról szó sincs és nem is lehet. Még egyszer mondom, másként kell ezen

a bajon segíteni, még pedig otthon. Neveljenek egy kis fáradsággal maguknak jó, hűséges, ragaszkodó cselédeket, mutassanak nekik is egy kis barátságos arcot otthon, s ha esetleg a nagysága elront valamit, ne szidja érte férje előtt a cselédet, mert annak is van önzete; ezáltal csak durcás és kedvetlen lesz a leány. Igen, ha úgy tehetnének mi is, mint külföldön már olvastam, hogy van közös háztartás, úgy az más, mint közös konyha, mert ott aztán a férj és feleség; a kik napestig dolgoznak, este hazamennek, minden rendben van, annak van értelme; gyermekeikre van felügyelet, meleg konyha, közös étkező. Az helyes, de nem ez a több fiacólásra alkalmas adó közös konyha. Aztán szegény cselédekre hivatkozunk örökké, pedig a baj csak fölünk ered, már amennyiben említettem is. — Maradok tisztelettel

Egy régi, régi gazdasszony.

A közönség köréből levén, leadjuk ezt is. Hiszen örülni lehet, hogy ilyen háziasszonyok is vannak. Magunk is ismerünk ilyeneket. Hogy azonban a közös konyha híveinek is igazuk van, az is bizonyos. Magunk is ismerünk — hála Isten! — ilyen háziasszonyokat. De, hogy cselédmizéria tényleg létezik, azt lehetetlen elvitatni. Különösen mióta a szociáldemokrácia „áldásait” élvezzuk, rettenetesen elvadt viszonyokat láthatunk. Ezért szívelejék meg a mondottakat azok, a kiket illet, de ne ismerjük el, hogy a közös konyha barátainak tényleg nagyon sok igazuk van, mikor a kényszerzülte helyzetre támaszkodva indították meg akciójukat.

— A felfüggesztett Boross Imre vármegyei irnok ügyét tegnap vette elő ismét a fegyelmi választmány. Rövid vita után a választmány az alispán felfüggesztő határozatát indokainál fogva helyben hagyta.

— A holnapki heverdel. A munkások, már mint a jakabokányiék láncos medve-hada, csak azért is meg akarják mutatni, hogy ők miként értik a szabadságot s a testvériséget. Ugy, hogy nem dolgoznak. Ez a munkás jövője! Így boldogul, így vagyonosodik, így teljesíti nagyszerű hivatását, a jogait is így vívja ki, a társadalom tiszteletében is így gyarapodik — t. i. nem dolgozik. *Munkások! Éljen a jog és a munkátlanság!* Ez kell nekünk, nem az adó! Ezt mondja Bokányi is. Ő se dolgozik, mégis ur!

Ma reggelre az ablakokat, a borbélyok részvényeit, az üzletek pléhtábláit ilyen papiroszettelkel ragasztották tele:

Munkások! Október 10-ikén általános munkaszünet!

Éljen az általános szavazatjog!

Tessék dolgozni, vagyis az ablakokról azt a piszkot, amit a munkátlanosok rákentek lemosni. Majd csak megleszünk és közben fogunk lelkesedni azért, hogy egy pár éhenkórász medvét táncoltat és az orránál fogva vezet egy pár jobb sorsra érdemes polgártársat.

Egyáltalán nem vesszük tragikusan az okvetetlenkedést. Miért, hadd sztrájkoljon Fehérvárral néhány száz szegény ember, hiszen nekik nincs szükségük arra a keressete, amiből holnap hozzájuthatnának. Majd fizetnek a jakabok, van azoknak bőven! Több is mint kellene!

A rendőrség a holnapi napra vonatkozólag a következő felhívást adta ki:

Köztudomású, hogy folyó hó 10-én, — midőn a fővárosi szociáldemokrata párt az országgyűlés megnyitására az általános titkos választói jog mellett tüntetést rendez, — Székesfehérvár szab. kir. város munkásságának egy része munkaszünetet tart.

Ebből folyólag arra hívom fel a munkaszünetet tartó munkásokat, hogy saját jól felfogott érdekükben óvakodjanak mindennemű rendezvénytől, — mért az esetben, ha alulírott hatóságnak tudomására jön, hogy a munkaszünetet tartó munkások törvényellenes mozgalomra készülnek, különösen pedig, — ha a munkaszünetben részt nem vevő munkások személyes szabadságukban bármilyen módon is bántalmaztatnak, — e mozgalmak a legszigorúbb intézkedésekkel fognak megszünteteni.

Együttal értesítem a város t. közönséget, hogy bármely törvényellenes mozgalom mutatkozása esetében a rendőrség akár szóbeli, akár távbeszélő útján történő értesítésre rendelkezésre fog állani.

Rendőrség.

— **Német tanfolyam.** A nyomdászok szak-egylete díjjalán német tanfolyamot rendez; részt vehetnek mindazon munkások, kik bármely szakegyletnek jogos tagjai és ezt igazolni tudják. Beiratásdíj 1 kor, tandíj nincs. Jelentkezni lehet Rudas Sándornál, Malom-útea 8.

— **Kedélyes estély.** Változatos és gazdag műsorral egybekötött „Kedélyes estélyt” rendezett szombatón este a „Vasuti Munkások Orsz. Szövetségének székesfehérvári csoportja” a Szűts-féle vendéglő helyiségében. Érdekes felolvasást tartott dr. Steiner Jákó ügyvéd, „A munkabérek emelkedése oka-e a drágaságnak” címmel. Zenét a D. V. műhely zenekara, majd Dankó Pista cigányzenekara szolgáltatta. A négyest 116 pár táncolta. Jelen voltak; asszonyok: Varga Lászlóné, Varga Józsefné, Varga Ferencné, Vekerle Lajosné, Péczelyi Györgyné, Koppendorfer Ferencné, ifj. Nyulási Jánosné, id. Nyulási Jánosné, Groszmann Mihályné, Jung Mártonné, Reszek Endréné, Sütő Ferencné, Dobros Istvánné, Hosn Gusztávné, Marton Lajosné, Wernig Richárdné, Saller Jánosné, Gász Ferencné, Sütő Sándorné, Langmáhr Józsefné, Komlós Ferencné, Hauptvogel Frigyesné, Hollósi Istvánné, Német Jánosné, Kiri N.-né, Salamon Lajosné, Schebál Istvánné, Verbai Albertné, Kovács Lászlóné, Hermann Jánosné, Valkár Jánosné, Boksa Miklósné, Fröschl Józsefné, Tiszler Ferencné, Jangszer Józsefné, Kálmán Pálné, Szegfű Györgyné, Dudás Józsefné, Erdélyi Ferencné, Fejes Gáborné, Károlyi Jánosné, Kotresz N.-né, Vinkler Dezsőné, Szokoly Lajosné, Hauptvogel Jenőné, Viner Jenőné, Schmölzt Lajosné, Vinter N.-né, Vojnatics Józsefné, Vojtek N.-né, Papp Ferencné stb. Leányok: Hollósi Mariska, Hauptvogel Ilona, Dudás Mariska, Kotresz Anuska, Molnár nővérek, Péczelyi Erzsike, Varga Ilonka, Koppendorfer Gizike, Varga Julika, Nyulási nővérek, Hágl Stefike, Graumann Rózsika, Kirsch Katica, Fister Mariska, Winter Juliska, Noficzter nővérek, Horváth Mariska, Navratil nővérek, Langmáhr nővérek, Schmalz Katica, Komlós Katica, Kiri Erzsike, Matusek Mariska, Frösch Erzsike, Börzsei Mariska, Tiszler nővérek, Kálmán Mariska, Erdélyi Mariska, Lechner nővérek, Knitthoffer Mariska, Tóth Erzsike, Szakály Juliska, Kurucz Rozika, Farkas Csike, Balassa nővérek, Debreczeni Margit, Juhasz Erzsike, Fister Mariska stb. Felülfizettek: 5 koronát dr. Steiner Jákó. 2—2 koronát N. N., Vágó Kálmán. 1-40 koronát ifj. Nyulási János. 1-10 koronát Molnár István. 1—1 koronát Mandl Adolf, Papp Ferenc. 70—70 fillért Hermann József, Klein Károly, Martinkovics József, Varga Lajos, Eismann István, Grugler János, Biró József, Császár János, György József, Tóttós József, Ruska Lajos, Móhr József. 60—60 fillért Németh János, Kili Károly, Pápai Ferenc. 40—40 fillért Csapó Imre, N. N., Bozsok Endre, Vekerle Lajos, Lapos István, Csernai Pál, Friedmann Béla, Schmalz Györgyné, N. N. 30—30 fillért N. N., N. N., N. N. 20—20 fillért Balog Zoltán, Török Pál, Grell Adám. 10—10 fillért Farkas Csike, N. N., N. N., N. N., Látics J., Valkár János, N. N.

A lesóványodást

meggátolja, a testet, a gyermek husát egészségessé, erőssé fejleszti a SCOTT-féle Emulsió. Ez a szer a legjobb gyógyító- és erősítő táplálék gyermekek részére és az Ön gyermekét is meggyógyítja, mint ahogy

sok ezer gyermek meggyógyult

e szer használata által. A gyermekeknek életkedvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, úgy azonnal adjanak neki

SCOTT-féle Emulsiót. Minden üvegben egyenlő finom, hatásos alkatrészekből összeállított SCOTT Emulsió van, mindig egyenlő, a tudományos világ előtt elismert adagokban.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 60 fillér. Kapható minden árenda győgytárban.

Az Emulsió készítéséhez szükséges a SCOTT-féle májas-víz-jegyrát — a halcsont-kéregjű nyelvében van.

— **Baleset.** Kalocsai István urhidai nap-számos f. h. 5-én a Deák Ferenc-utcai Zsurger-féle vendéglőben segédkezett az ujbörök körül. Az ujbör egy kicsit elkibátotta fejét, mert nem tudott vigyázni magára. Kis ujját leszakította egy ártuló hordó. A Szent György-kórház vette ápolás alá.

— **A kukoricából.** Kemény Károlyné és Izsányi Józsefné bérésasszonyok régóta sandaszemmel nézték a gazdájukat, Ivánka László-pátkai gazda szép természetű, kukoricáját. Nem állhatván ellen, ott termetek s a kukoricaföldet megvámolták. Nyomban el is adták egy kis pénzmag fejében a boltosnak. A csendőrök átadták őket a járásbírósnak.

— **A vasut áldozata.** Egy szegény ember szerencsétlenségéről vesszük a hírt; kit munka-keptelenné és nyomorékká tett a féltelmes, sok szerencsétlenség okozója, a vonat. A Nagykanizsáról Budapestnek tartó vonatból a balatonszentgyörgyi állomáson kiesett Aliquander Emil D. V. vonatvezető s a szegény ember oly szerencsétlenül zuhant a földre, hogy 5 oldalbordája eltört. Ha a kupé alsó részén kiszögellő lépcsőzár meg nem akadályozza, a kerekék alá kerül s menthetetlenül életét szegik a kerekék. A szerencsétlen embert eszméletlenül emelék be társai a vonatba s hazahozták kétségbeeső családja elé. Orvosi tanácsra felszállították a budapesti Szent János kórházba.

— **Virtus.** Dani László és Bárány József duhaj legények belekötötték Pénzes József-pajtasukba s egy eldöntötték, hogy ágyának dől. Most a bíróság döntő szava következik.

— **Eltört a hegedűm.** Rigó Jancsi bicskei cigánylegény nagyba húzta a nótát Bicskén Töke Mihály magaskezdű mulató legénynek a falu kocsmájában. Húzta húzta, míg végre a lutrit is kihúzta. Nem tettett a nóta s a mulató legény szegény füstösnek fején összetört, hegedűjét. A járásbírósg szedi rendbe az ügyet.

— **Az automatát felszegtette.** tegnap délután a vasuton egy csomó gyerkőc, nyilván a tartalmát kívánta volna megvámolni. A kapus megjelenésére azonban eliramodott, ki merre látott. A rendőrség összefogdosásukat javasolja.

— **A törvényesékről.** Mayerhoffer István cseléd Felcsuton Grünvált Ignác üzletét megvámolta egy zsák babot fordítván a maga hasznárá. Simon Istvánt pedig egy fűzfa törzset emélt el. A törvény 6 havi börtönt citált árva fejére. — Szabó István szárazréti háza előtt dulakodott a múlt év nov. 18-án két vérmes legény Balog Imre és Perlovics András. Perlovics Balogot vezetett módon összecsikázta: A levét ma itatta meg vele a törvényszék 21 napi fogházat rendelvén el számára.

Szerkesztői üzenetek.

R. J. Budapest. Kérdésére azt feleljük, hogy a bodajki zarandoklatot úgy mint az előző években történt, az idén nem rendezik.

T. Helyben. Hogy van olyan hír, a mely a Fejérmegyei Naplóban esetleg később jelenik meg, annak rendszerint a helyszüke az oka. A közérdekű cikkek, a tárcarovat, sok helyet vesznek igénybe s az többira-már azért is nagy súlyt kell fektetnünk, mert lapunk olvasóinak nagy része másfél évtized óta megszokta már, hogy magas színvonalon álló tárcákat olvashasson. Ezzel azonban együtt jár az is, hogy a lap terjedelmének egy jelentős részét magának foglalja le. Se vezércikkéből, se tárcából nem hagyhat el a szerkesztő az utolsó percben 20—30 sort azért, hogy egy-egy tyuklopás, bicskázás, és hasonló szenzációk kellő terjedelemben parádézhassanak. Biz ezek ilyen esetben háttérbe, illetőleg a következő számokra szorulnak, ha egyáltalán le nem szorulnak a műsorról. A mi a többi lapok legutóbbi szenzációját képezte, őszintén megvalljuk, ilyen disznóságokat se eddig nem közöltünk, se ezután nem fogunk közölni. A fehérvári olvasó publikumnak kell egy olyan lapjának lenni, a melyet bátran odaadhat akár az iskolás fiúk és leányok kezébe is. Ezt tudjuk és hallottuk maguktól a szülőktől, akárhányszor. S akárhány nem katolikus előfizetője van lapunknak épen azért, mert a lap hangja mindig disztinyvált és keresztet. Ezt meg akarjuk őrizni a jövőre is. S ha volna olyan előfizetőnk, a ki ezért vonulna vissza, úgy szóval s egy lépéssel se tennék semmit a visszatartására. Méltóztassék ezt is tudomásul venni.